

Egzaminuojamojo kodas _____
Privatinės teisės užduotis
2025 m. spalio 10 d.

Darbuotojas A nuo 2020 m. balandžio 1 d. dirbo Bendrovėje X Sveikos mitybos produktų mažmeninio platinimo departamento vadovu. 2020 m. gegužės 2 d. šalių susitarimu į darbo sutartį buvo įtrauktas punktas, numatantis pareigą vengti interesų konflikto. Šiuo punktu darbuotojas įsipareigojo darbo sutarties galiojimo metu, iš anksto neinformavęs darbdavio raštu, neužsiimti jokia kita verslo veikla ar darbu kitoje įmonėje sudarant darbo, paslaugų, konsultavimo ar vadovavimo sutartį, nepriklausomai nuo to, ar ji apmokama, ir neužimti kitų pareigų, jeigu tai sukeltų interesų konfliktą su bendrove. Darbdavys turi teisę reikalauti darbuotojo nutraukti antraeilį darbą ar papildomą veiklą, jei tai yra nesuderinama su darbu bendrovėje, gali sukelti interesų konfliktą ar pakenkti jos reputacijai. Bet kurio iš šioje dalyje nustatytų įsipareigojimų pažeidimas laikomas šiurkščiu darbo drausmės pažeidimu.

2023 m. rugpjūčio 11 d. Darbuotojas A informavo darbdavį, kad planuoja papildomai įsidarbinti UAB „Sveikatos gidas“. Bendrovė X nurodė, kad ši įmonė yra jos konkurentė ir toks įsidarbinimas keltų interesų konfliktą, todėl pareikalavo nesudaryti darbo sutarties bei nepradėti dirbti. Nepaisydamas to, Darbuotojas A 2023 m. rugpjūčio 30 d. sudarė darbo sutartį su UAB „Sveikatos gidas“, nuo 2023 m. rugsėjo 25 d. pradėjo eiti pardavimo vadovo pareigas ir apie tai pranešė Bendrovei X.

2023 m. spalio 12 d. Bendrovė X priėmė sprendimą nutraukti darbo sutartį su Darbuotoju A, nurodydama, kad jo įsidarbinimas konkuruojančioje įmonėje pažeidė darbo sutarties sąlygą dėl interesų konflikto, taip pat Darbo kodekso 24 straipsnio 5 dalį, ir sudarė pagrindą nutraukti darbo sutartį už šiurkštų darbo pareigų pažeidimą pagal Darbo kodekso 58 straipsnio 2 dalies 1 punktą (padarius to paties straipsnio 3 dalies 7 punkte nurodytą šiurkštų pareigų pažeidimą). Pažymėtina, kad interesų konflikto samprata ir net pavyzdžiai buvo išdėstyti ir darbdavio patvirtintose Vidaus darbo tvarkos taisyklėse.

Darbuotojas A nesutinka su šiuo sprendimu, teigdamas, kad vien jo įsidarbinimas kitoje bendrovėje, nesukėlęs realių neigiamų padarinių darbdaviui, negali būti laikomas interesų konfliktu. Be to, Darbuotojas A mano, kad tokia darbo sutarties sąlyga turi būti pripažinta negaliojančia, nes ji prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 48 straipsnio 1 daliai, garantuojančiai teisę laisvai pasirinkti darbą, o taip pat, kad po šia darbdavio pasiūlyta sąlyga iš tiesų buvo paslėpta neatlygintina nekonkuravimo sąlyga, o tai prieštarauja Darbo kodekso 38 straipsniui.

Darbuotojas savo ieškinyje prašo teismo pripažinti darbo sutarties sąlygą dėl interesų konflikto negaliojančia, pripažinti Darbo sutarties nutraukimą pagal Darbo kodekso 58 straipsnio 2 dalies 1 punktą neteisėtu, negrąžinti jo į darbą, priteisti vidutinį darbo užmokestį už priverstinės pravaikštos laiką nuo darbo sutarties nutraukimo dienos iki teismo sprendimo įvykdymo dienos, bet ne ilgiau kaip už 12 mėnesių, priteisti vidutinio darbo užmokesčio dydžio kompensaciją pagal Darbo kodekso 218 straipsnio 4 dalį.

Darbuotojas taip pat nurodo, kad kreipiasi su ieškiniu tiesiogiai į teismą, nesilaikydamas išankstinės ginčo nagrinėjimo tvarkos Darbo ginčų komisijoje, kadangi jis yra praleidęs kreipimosi į komisiją terminą (daugiau kaip 8 mėnesius), svarbių priežasčių praleistam terminui pagrįsti negali nurodyti, todėl prašo ginčą nagrinėti iš karto teisme.

Klausimai:

1. Įvertinkite, ar Darbuotojas A, sudarydamas darbo sutartį su UAB „Sveikatos gidas“, pažeidė Darbo kodekso 24 straipsnyje ir darbo sutartyje nustatytą pareigą vengti interesų konflikto (būti lojaliam darbdaviui): kaip turėtų būti suprantama interesų konflikto vengimo pareiga pagal DK 24 straipsnio 5 dalį; ar darbo sutarties sąlyga dėl draudimo dirbti kitur atitinka DK 24 straipsnio 5 dalies turinį ir tikslą, ar peržengia įstatyme nustatytas ribas; kuo skiriasi lojalumo pareiga nuo nekonkuravimo susitarimo, ir ar šioje situacijoje buvo nustatytas pastarasis?

2. Įvertinkite kokiais kriterijais remiantis darbuotojo padarytas pažeidimas gali būti laikomas šiurkščiu pagal Darbo kodekso 58 straipsnio 3 dalies 7 punktą, taip pat kokios aplinkybės turi būti vertinamos darbdaviui priimant sprendimą nutraukti darbo sutartį pagal Darbo kodekso 58 straipsnį.
3. Įvertinkite, ar teismas gali priimti ieškovo ieškinį ir nagrinėti ginčą iš esmės, jeigu jis kreipėsi tiesiogiai į teismą, nesilaikydamas išankstinės darbo ginčo nagrinėjimo Darbo ginčų komisijoje tvarkos, o terminą kreiptis į komisiją yra praleidęs be svarbių priežasčių.
4. Pakomentuokite, ar teismas gali mažinti Darbo kodekso 218 straipsnio 4 dalies pagrindu darbuotojui apskaičiuotą faktinį vidutinį darbo užmokesčio už priverstinės pravaikštos laiką kompensacijos dydį.
5. Kokių priemonių teismas gali/privalo imtis, jei darbuotojas, teikdamas ieškinį teismui, nepateikė šių dokumentų: darbo sutarties kopijos, įsakymo apie darbo sutarties nutraukimą kopijos, pažymos apie darbuotojo vidutinį darbo užmokestį. Pakomentuokite teismo vaidmenį darbo bylose.

Egzaminuojamojo kodas _____
Baudžiamosios teisės ir proceso užduotis
2025 m. spalio 10 d.

Apylinkės teisme nagrinėjama baudžiamoji byla, kurioje A. kaltinamas tuo, kad jis:

turėdamas tikslą pagrobti svetimą turtą, 2023 m. liepos 1 d. apie 3.15 val. automobilių stovėjimo aikštelėje (adresas nurodytas), išdaužęs UAB „P“ priklausančio 15 650 Eur vertės automobilio „M“, vairuotojo pusės durelių stiklą, įsibrovė į automobilį ir, jį užvedęs, išvažiavo. Tokiu būdu jis pagrobė svetimą, UAB „P“ priklausantį 15 650 Eur vertės turtą.

turėdamas tikslą pagrobti svetimą turtą, 2023 m. liepos 3 d. apie 0.35 val. automobilių stovėjimo aikštelėje (adresas nurodytas), išdaužęs UAB „P“ priklausančio 19 900 Eur vertės automobilio „A“, dešinės pusės galinį šoninį stiklą, įsibrovė į automobilį ir, jį užvedęs, išvažiavo. Tokiu būdu jis pagrobė svetimą UAB „P“ priklausantį 19 900 Eur vertės turtą.

veikdamas bendrininkų grupe su B., C., tikslu pagrobti svetimą turtą, 2023 m. liepos 6 d. apie 01. 28 val. automobilių stovėjimo aikštelėje (adresas nurodytas), B. ir C. stebint aplinką, kad niekas nesutrukdytų daromam nusikaltimui, A. išdaužęs UAB „P“ priklausančio 15 090 Eur vertės automobilio „V“, dešinės pusės galinių durelių stiklą, įsibrovė į automobilį ir bandė jį užvesti, tačiau savo nusikalstamų veiksmų nebaigė dėl nuo jų valios nepriklausančių aplinkybių – suveikė automobilio signalizacija. Tokiu būdu pasikėsino pagrobti svetimą, UAB „P“ priklausantį 15090 Eur vertės turtą.

PROKURORAS prašo:

1) kaltinamąjį A. pripažinti kaltu pagal BK 178 straipsnio 1 dalį dėl dviejų nusikalstamų veikų padarymo (svetimo turto pagrobimo 2023 m. liepos 1 ir 3 d. d.) ir pagal BK 22 straipsnio 1 dalį ir 178 straipsnio 1 dalį dėl pasikėsینimo pagrobti svetimą turtą; paskirti jam už kiekvieną nusikalstamą veiką po vienerius metus laisvės atėmimo; paskirtas bausmes subendrinti ir paskirti galutinę subendrintą bausmę dvejus metus ir šešis mėnesius laisvės atėmimo;

2) į paskirtos bausmės laiką įskaityti sulaikymo ir kardomojo kalinimo (suėmimo) laiką nuo 2023 m. liepos 6 d. iki liepos 16 d.

Byloje nustatyta, kad kaltinamasis A. vagystėms pasirinko trumpalaikę nuomai skirtus, skiriamaisiais ženklais pažymėtus automobilius, kurių užvedimo rakteliai paliekami pačiuose automobiliuose. Kaltinamasis nesilaikė nustatytos naudojimosi šiais automobiliais tvarkos – nesinaudojo nuomos sutarčiai sudaryti būtina mobiliąja programėle, neužsakė konkrečių automobilių nuomos paslaugų ir neketino už automobilių nuomos paslaugas atsiskaityti, t. y. jis pasinaudojo ir siekė pasinaudoti automobiliais neteisėtai. Jis gi, neturėjo jokių tikrų ar tariamų teisių į automobilius, kuriais nusprendė pasinaudoti, jo su trumpalaikės automobilių nuomos paslaugas teikiančia įmone nesiejo nuomos teisiniai santykiai, todėl automobiliai, kuriais buvo pasinaudota (ketinama pasinaudoti), jam buvo svetimas turtas. Be to, į visus automobilius kaltinamasis pateko jėga – išdauždamas automobilių stiklus, dėl to automobilių savininkui buvo padaryta žala. Du iš automobilių, į kuriuos buvo įsibrauta jėga, kuriuos pavyko užvesti ir su kuriais buvo nuvažiuota ir į kitą miestą, nebuvo gražinti į jų paėmimo vietas, palikti likimo valiai. Tokios byloje nustatytos aplinkybės patvirtina, kad kaltinamasis A., braudamasis į automobilius, siekė juos naudoti kaip savus ir suvokė, kad dėl tokio jo elgesio automobilio savininkas (valdytojas) neteks savo turto ir atitinkamu laikotarpiu negalės jo išnuomoti kitiems klientams. Tokie veiksmai atitinka visus svetimimo turto pagrobimo (vagystės) sudėties požymius.

Be to, prokuroras nurodo, kad kaltinamasis šioje byloje buvo sulaikytas iš karto po nusikalstamos veikos padarymo 2023 m. liepos 6 d., sulaikyme išbuvo dvi paras iki liepos 8 d. ir

nuo liepos 9 d. iki liepos 16 d. jam buvo paskirta kardomoji priemonė – suėmimas. Apylinkės teismo 2023 m. liepos 16 d. nutartimi kardomoji priemonė – suėmimas buvo pakeista į rašytinį pasižadėjimą neišvykti.

GYNYBA prašo kaltinamąjį išteisinti pagal BK 178 straipsnio 1 dalį ir BK 22 straipsnio 1 dalį, 178 straipsnio 1 dalį, nepadarius veikos, turinčios nusikaltimo ar baudžiamojo nusizengimo požymių. Kaltinamojo veiksmai negali būti pripažinti turto pagrobimu (pasikėsiniu jį pagrobti) (BK 178 straipsnis). Byloje nėra įrodymų, kad kaltinamasis padarė veikas, atitinkančias vagystės sudėties požymius. Neįrodyta, kad jis norėjo pavogti automobilius, iš to gauti finansinės naudos. Tai patvirtina ir aplinkybė, kad jis, patekęs į įmonei priklausančius ir nuomai skirtus automobilius, neišardė juose įrengtos automobilių sekimo įrangos. Pasinaudojęs automobiliais, nors jų negražino į paėmimo vietą, tačiau juos paliko kitose vietose, tai reiškia, kad jų nepasisavino. Todėl, kaltinamojo veiksmai, kai jis akivaizdžiai norėjo pasinaudoti automobiliais tik laikinai, negali būti pripažįstami vagyste.

Be kita ko, gynyba teikia ir alternatyvų prašymą – teismui byloje nenustačius pagrindo išteisinti kaltinamąjį, prašo skirti jam bausmę, nesusijusią su realiu laisvės atėmimu. Tokiu atveju, taip pat į bausmės laiką prašo įskaityti ne tik prokuroro nurodytą sulaikymo bei suėmimo laiką šioje baudžiamojoje byloje, bet ir kaltinamajam A. skirtą kardomosios priemonės – suėmimo laiką nuo 2025 m. sausio 3 d. Byloje yra duomenys, kad 2025 m. sausio 3 d. A. atžvilgiu buvo pradėtas kitas ikiteisminis tyrimas (BK 178 straipsnio 1 ir 2 dalis) ir šiame ikiteisminiame tyrime jam paskirta kardomoji priemonė – suėmimas, kuri yra tęsiama iki šiol. Todėl laikotarpis nuo 2025 m. sausio 3 d. iki nuosprendžio paskelbimo dienos šioje byloje taip pat turi būti įskaitytas į bausmės laiką.

Klausimai:

1. Vadovaudamiesi BK normomis, kvalifikuokite kaltinamojo nusikalstamus veiksmus. Išdėstykite išsamius jūsų pateikto nusikalstamos veikos teisinio vertinimo motyvus.
2. Jeigu būtų priimtas apkaltinamasis nuosprendis, kokios kaltinamajam A. bausmių bendrinimo taisyklės turėtų būti taikomos ir kodėl? Vadovaudamiesi baudžiamojo įstatymo nustatytais bausmių skyrimo taisyklėmis, paskirkite kaltinamajam A. bausmę, surašydami nuosprendžio rezoliucinę dalį, kartu nustatykite bausmės pradžios laiką.
3. Ar teismas, skirdamas bausmę, asmeniui turi įskaityti laikino sulaikymo ir suėmimo laiką į bausmės laiką? Atsakymą pagrįskite įstatymų nuostatomis. Nepriklausomai nuo pateikto atsakymo, nurodykite koks nagrinėjamu atveju konkretus sulaikymo/suėmimo laikas turėtų būti (ne)įskaitomas kaltinamajam į paskirtos bausmės laiką.
4. Išdėstykite kardomosios priemonės – suėmimo skyrimo pagrindus ir sąlygas, detaliai išanalizuodami kiekvieną jų atskirai.